

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREENBRAZBO

Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana

T: 01 555 58 00
E: gp.mdp@gov.si
www.mdp.gov.si

Številka:	511-2/2023-3150/89
Ljubljana, dne	20. 2. 2024
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si	
Zadeva:	Informacija o sodelovanju Republike Slovenije pri ustanovitvi Evropskega konzorcija za digitalno infrastrukturo, Zavezništvo za jezikovne tehnologije ALT-EDIC – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:	
Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ..... sprejela naslednji	
S K L E P:	
1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z informacijo o pristopu in sodelovanju Republike Slovenije kot polnopravne članice v Evropskem konzorciju za digitalno infrastrukturo, Zavezništvu za jezikovne tehnologije ALT-EDIC.	
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA	
Sklep prejmejo:	
<ul style="list-style-type: none"> – Generalni sekretariat Vlade RS, – Ministrstvo za digitalno preobrazbo, – Ministrstvo za finance, – Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, – Ministrstvo za kulturo, – Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, – Služba za zakonodajo, – Urad vlade za komuniciranje.	
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
/	
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
<ul style="list-style-type: none"> – dr. Emilija Stojmenova Duh, ministrica, – dr. Aida Kamišalić Latifić, državna sekretarka, – mag. Špela Kern, v. d. generalnega direktorja Direktorata za digitalno družbo,	

– mag. Jurij Dolžan, podsekretar, Sektor za pospeševanje digitalne preobrazbe, Direktorat za digitalno družbo.				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:				
/				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:				
/				
5. Kratek povzetek gradiva:				
<p>Namero o pristopu Republike Slovenije k ustanovitvi Evropskega konzorcija, Zavezništvo za digitalno infrastrukturo za jezikovne tehnologije je Vlada Republike Slovenije že načrtovala v Nacionalnem strateškem časovnem načrtu za digitalno desetletje, ki ga je sprejela 9. 11. 2023, skladno z evropsko zakonodajo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030.</p> <p>Slovenija bo s sodelovanjem v meddržavnem projektu omogočila deležnikom na področju razvoja jezikovnih tehnologij sodelovanje na skupni evropski infrastrukturi za izgradnjo velikih jezikovnih modelov za vse uradne evropske jezike in s tem prispevala k več digitalnim ciljem. Pričakovani učinek večdržavnega projekta je, da bodo tako raziskovalne organizacije kot podjetja hitreje in z nižjimi stroški zgradile svoje digitalne rešitve na področju jezikovnih tehnologij ter državljanom in podjetjem Evrope ponudile napredne digitalne produkte in storitve.</p> <p>Večdržavni projekt bo izvajal Evropski konzorcij digitalne infrastrukture, Zavezništvo za jezikovne tehnologije ALT-EDIC. V skladu s 14. členom Sklepa (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta je Francija 5. 12. 2023 zaprosila s pisno vlogo pri Komisiji za ustanovitev konzorcija evropske digitalne infrastrukture.</p> <p>S podpisno izjavo Slovenija podpisuje vlogo za pridružitve v Konzorcij evropske digitalne infrastrukture, Zavezništvo za digitalno infrastrukturo ALT-EDIC, ki bo imel sedež v Franciji.</p>				
6. Presoja posledic:				
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij ter na raziskovalne institucije			DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike			NE
e)	na socialno področje			NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna, – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij. 			DA
7.a Predstavitve ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR:				
I. Ocena finančnih posledic:				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/ Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
Ministrstvo za digitalno preobrazbo	3130-17-0024 Sodelovanje v mednarodnih projektih s področja ID	231667 Mednarodno sodelovanje na področju razvoja informacijske družbe	9.091,19	0
Ministrstvo za kulturo	3340-18-006 Promocija in razvoj slovenskega jezika	PP 131144 – Izvajanje nacionalnega programa za jezikovno politiko	9.091,18	0
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije	3211-11-0060 Mednarodne članarine	PP 231760 Članarine v mednarodnih organizacijah	9.091,18	0
SKUPAJ:			27.273,55	0
II.b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovila s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/ Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi		Znesek za	Znesek za	
prihodki		tekoče leto (t)	t+1	
SKUPAJ:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR:				
<i>(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)</i>				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	NE			
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:				
– Skupnosti občin Slovenije SOS: NE				
– Združenju občin Slovenije ZOS: NE				
– Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE				
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:				
				DA

<p>Ministrstvo za digitalno preobrazbo je za potrebe reševanja problematike systemskega financiranja področja jezikovnih tehnologij dne 29. 3. 2023 ustanovilo medresorsko delovno skupino za usmerjanje in razvoj jezikovnih virov in tehnologij. V medresorsko delovno skupino so vključeni predstavniki MDP, MK, MVZI, KPV, MVI ter zunanji strokovnjaki iz Instituta Jožef Stefan, Univerze v Ljubljani, Univerze v Mariboru, ZRC SAZU, Univerze na Primorskem, Univerze v Novi Gorici, Instituta za novejšo zgodovino, Znanstveno raziskovalnega središča Koper. Delovna skupina je bila obveščena o vseh aktivnostih na temo ALT EDIC. K oddaji prispevkov v naravi so bili pozvani vsi člani delovne skupine. Odzvala sta se Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije v višini 41.000,00 EUR letno ter Univerza v Mariboru v višini 375.909,96 EUR letno.</p> <p>Ukrep je bil v okviru Nacionalnega strateškega časovnega načrta predstavljen širši javnosti.</p>	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	NE
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	NE

dr. Emilija Stojmenova Duh
MINISTRICA

PRILOGE:

- Statut Evropski konzorcij digitalne infrastrukture, Zavezništvo za jezikovne tehnologije ALT-EDIC (kot ločen dokument)
- Podpisna izjava za pristopno vlogo v ALT-EDIC (kot ločen dokument)
- Dopis MVZI o uporabi infrastrukture HPC VEGA za konzorcij ALT EDIC (kot ločen dokument)
- Vladno gradivo Priloga 2

Na podlagi prvega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ..... sprejela naslednji

S K L E P:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z informacijo o pristopu in sodelovanju Republike Slovenije kot polnopravne članice v Evropskem konzorciju za digitalno infrastrukturo, Zavezništvu za jezikovne tehnologije ALT-EDIC.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Generalni sekretariat Vlade RS,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Služba za zakonodajo,
- Urad vlade za komuniciranje.

Obrazložitev

Evropska komisija je v sporočilu o digitalnem kompasu (COM/2021/118 final), v katerem so predstavljeni vizija in poti za digitalno preobrazbo EU do leta 2030, določila pristop in načrt z jasno opredeljenimi cilji za leto 2030 in načeli. Cilj je pospešiti digitalno preobrazbo Unije in zagotoviti njeno skladnost z vrednotami EU ter tako okrepiti vodilni položaj na digitalnem področju, hkrati pa spodbujati na človeka osredotočene, vključujoče, pregledne, odprte, prosto dostopne in trajnostne digitalne politike, temelječe na temeljnih pravicah, ki bi opolnomočile ljudi in podjetja.

Vlada Republike Slovenije je 9. 11. 2023, skladno z evropsko zakonodajo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030, sprejela Nacionalni strateški časovni načrt za digitalno desetletje, v katerem je določila svoje načrte k doseganju splošnih in digitalnih ciljev evropskega desetletja ter politike, ukrepe in dejavnosti za njihovo doseganje. Med ukrepi je tudi večdržavni projekt Evropskega konzorcija za digitalno infrastrukturo, Združenje za jezikovne tehnologije ALT-EDIC, katerega nosilec je Ministrstvo za digitalno preobrazbo.

Glavni cilji in prednostne naloge ALT EDIC-a so ohranjanje jezikovne in kulturne raznolikosti v Evropi. Tehnološko vodstvo in strateška avtonomija nad jezikovnimi tehnologijami. Spoštovanje evropskih pravil, vrednot in zagotavljanje suverenost. Sodelovanje med državami članicami. Zagotavljanje medsebojne povezljivost in interoperabilnosti. Dvig ozaveščenosti glede jezikovnih tehnologij. Ohranjanje jezikovne raznolikosti. Oblikovanje trga podatkov ob že obstoječih javnih podatkih. Vspostavitev nadzora nad podatki in postavitve okvirja upravljanja. Dvig učinkovitost tehnoloških infrastruktur. Pridobivanje evropskih podatkov za potrebe Evrope.

Glavna tematska področja akcijskega načrta ALT-EDIC naslavljajo:

- **Obstoječe jezikovne modele.** Zbiranje obstoječih odprtokodnih jezikovnih modelov. Natančna prilagoditev obstoječih modelov za potrebe malih in srednje velikih podjetij. Zmanjšanje in optimizacija obstoječih modelov (zlasti Bloom jezikovni model). Zagotavljanje vrednotenja, certificiranja in normalizacija metodologije. Usklajevanje aktivnosti evropskih suverenih superračunalnikov (Euro HPC).
- **Razvoj modelov.** Zagon novih odprtokodnih vzorčnih projektov. Zagotavljanje logistične in operativne podpore za javne in zasebne strokovnjake.
- **Podatki.** Vspostavitev osrednje platforme za evropske jezikovne vire. Zbiranje kakovostnih podatkovnih nizov. Ustvarjanje podatkov (strateško pomembno za jezike z malo govorcev).
- **Ekosistem.** Gostovanje inkubatorja za zagonska podjetja. Razvijanje in spodbujanje odnosov med industrijo in raziskavami. Deloval bo kot ključni akter evropskega usklajenega načrta za umetno inteligenco. Povezovanje in krepitev skupnosti s področja jezikovnih tehnologij. Zagotavljanje namenske podpore institucijam za naložbe v jezikovne tehnologije. Kulturni program, ki temelji na umetni inteligenci za jezike.

Eden od ključnih dejavnikov uspeha ALT-EDIC-a bo njegova sposobnost, pritegniti zasebna podjetja k sodelovanju. EDIC vidimo kot središče za razvoj in spodbujanje odnosov med industrijo in raziskavami. Iz vidika Slovenije vidimo ALT EDIC kot nadaljevanje projekta Razvoj Slovenščine v digitalnem okolju. Pričakovani učinek večdržavnega projekta je, da bodo podjetja hitreje in z nižjimi stroški zgradila svoje svoje velike jezikovne modele ter državljanom in podjetjem Evrope ponudila napredne digitalne storitve in produkte.

Države, ki so doslej podpisale izjave sodelovanja so: Francija kot vodilna konzorciju, Bolgarija, Hrvaška, Grčija, Madžarska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Nizozemska, Polska, Portugalska, Slovenija in Španija. Kot opazovalci sodelujejo Avstrija, Danska, Estonija, Flandrija, Malta, Romunija in Slovaška. Predstavniki teh držav in predstavniki evropske komisije, so se od maja 2023, ko je bila Komisiji oddana predhodna najava za ustanovitev EDIC, redno sestajali ter usklajevali vsebine ustanovnih dokumentov.

V skladu s 14. členom Sklepa (EU) 2022/2481 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o vzpostavitvi programa politike Digitalno desetletje do leta 2030, ki opredeljuje postopek ustanovitve konzorcija evropske digitalne infrastrukture je Francija zaprosila s pisno vlogo pri Komisiji za ustanovitev konzorcija evropske digitalne infrastrukture. Prošnji so priložene obvezne priloge, kot je predlog statuta s tehničnim opisom večdržavnega projekta, ki bi ga moral izvajati konzorcij evropske digitalne infrastrukture. Sedež konzorcija bo v Franciji na lokaciji Villers-Cotterêts.

Iz priloženega statuta izhaja, da bo prispevek vsakega člana sestavljen iz dveh delov. En del bo finančni prispevek, drugi pa prispevek v naravi. Finančni prispevki bo letna članarina (plačilo vsako leto), ki je bila določena na podlagi bruto domačega proizvoda in za Slovenijo znaša 27.273,55 EUR. Po dogovoru državnih sekretarjev MDP, MVZI in MK si članarino razdelijo navedena ministrstva v enakih deležih. Drugi del je stvarni prispevek, ki ga za Slovenijo zagotavlja MVZI in Univerza v Mariboru. MVZI zagotavlja uporabo superračunalnika VEGA v višini 41.000,00 EUR za obdobje 2024/25, 2026 in 2027 ter Univerza v Mariboru uporabo superračunalnika MAISTER v višini 375.909,96 EUR za obdobje 2024/25, 2026 in 2027. Pričakuje se, da bo ALT EDIC začel delovati v novembru ali decembru 2024.